

Helsingin yliopiston tieteentekijät -
Forskarföreningen vid Helsingfors universitet

HYT:n jäsenlehti

HYTin uusi puheenjohtaja
ja hallitus valittu

Mehiläinen jatkaa
työterveyshuoltajana

Ei dokata, ei dopata -
päihteet, huumeet ja yliopisto

Are you aware of your
fundamental rights and duties?

1/2015

Julkaisija:

Helsingin yliopiston tieteenekijät

Forskarföreningen vid

Helsingfors universitet ry

The Helsinki University

Researchers' and Teachers'

Association (HUART)

Tiedotusvastaava/**päätoimittaja:**

Mari Siirainen

hyt-tiedotus@helsinki.fi

Ulkoasu ja taitto:

Gritten Naams

hyt-toimisto@helsinki.fi

Tietoa jäseneksi liittymisestä**ja osoitteenmuutokset:**

hyt-toimisto@helsinki.fi

Painopaikka:

Unigrafia Oy

Kannen kuva ja kuvat**Kansallismuseosta:**

Gritten Naams

Kuvitus kuvat:

Mietta Lennes

Kotisivut:

www.helsinki.fi/jarj/hyt

HYT Facebookissa:

[www.facebook.com/](https://www.facebook.com/HelsinginYliopistonTieteenekijat)

HelsinginYliopistonTieteenekijat

HYT Twitterissä:

@HytHuart

- 1 Pääkirjoitus / Chair's greetings
- 2 Pääluottamusmiehen palsta
- 4 Uudet luottamusmiehet
- 6 Ydinkohtia HYTin vuoden 2015 toimintasuunnitelmasta
- 8 HYTin uusi hallitus / HUART's new board members
- 10 Tutkijakoulu-uudistus
- 11 Yhdessä tehdään, yhdessä opitaan
- 12 Mehiläinen jatkaa työterveyshuoltajana
- 14 Ei dokata, ei dopata – päihteet, huumeet ja yliopisto
- 16 Know your rights in academia!

Lisää tunnelmakuvia HYTin vierailusta Kansallismuseoon takakannessa.

More snapshots of HUART's members' trip to the National Museum of Finland on page 17.

PÄÄKIRJOITUS

Tapani Kakkuriniemi

HYTin sääntömääräinen syyskokous valitsi minut puheenjohtajaksi kaksivuotiskaudeksi 2015–2016. Olin kyllä kuvitellut, että Tieteentekijöiden liiton puheenjohtajakauden ja pääluottamusmiehen toimikauden jälkeen jäisin rivityöntekijäksi. Kuitenkin kävi niin, että puheenjohtajan paikalle ei ollut tällä kertaa sellaista kilpailua kuin usein aiemmin, eli ehdokkaita ei oikein ollut yhtäkään. Kun joku piti tehtävään löytää, lupauduin lopulta.

Tähän asti puheenjohtajana toiminut Tiina Niklander saatiin valituksi pääluottamusmieheksi. Toisin sanoen vaihdoimme Tiinan kanssa rooleja: hän alkaa kirjoittaa pääluottamusmiehen palstaa, ja minä yritän ilmiantaa joitakin ajankohtaisia asioita tällä puheenjohtajan palstalla.

Olen työssä Aleksanteri-instituutissa koulutuspäällikön tehtävissä. Aleksanteri-instituutti on kansallinen Venäjän ja Itä-Euroopan tutkimuskeskus, joka tämän vuoden alussa muuttui erillisestä laitoksesta osaksi humanistista tiedekuntaa. Työnäni on johtaa Venäjän ja Itä-Euroopan tutkimuksen maisterikoulua ja vastata sen taloudesta, ohjelmasta, opiskelijavalinnasta ja kahdentoista mukana olevan yliopiston yhteistyöstä.

Kuulun niin sanottuun muuhun henkilökuntaan eli en ole opetus- ja tutkimushenkilökuntaa ja työsopimukseni on voimassa toistaiseksi. Silti opetan ja tutkin sen minkä ehdin ja pystyn, eli voisi sanoa, että olen akateeminen sekatyömies. Ei minusta tosin mitään varsinaista tutkijaa tullut, ja nyt olisi liian myöhäistä yrittää alkaa sellaiseksi, kun ikääkin on jo yli kuudenkymmenen – olen siis ”vanhus korkeassa iässä”.

HYT on suurin Helsingin yliopiston akateemisen väen henkilöstöyhdistyksistä. Samoin

se on suurin Tieteentekijöiden jäsenyhdistys. Suuruus sinänsä ei mielestäni merkitse juuri mitään, mutta vaikutusvaltaa sen kautta saadaan.

HYTin kantaa kysytään moniin hankkeisiin, joita yliopistolla ollaan käynnistämässä. Tosin nykyinen yliopistoinstituutio on myös oppinut olemaan kysymättä mitään. Olin pääluottamusmiehenä joissakin asioissa ärhäkkänä vaatimassa laajempaa julkisuutta keskushallinnon kaavailuille – muun muassa meneillään olevassa johtosääntöuudistuksessa – mutten ole varma, saadaanko sillä parempaa tulosta kuin hitaalla mutta sinnikkäällä väsyttämistaktiikalla.

(Jatkuu seuraavalla sivulla.)

Puheenjohtaja / Chair Tapani Kaakkuriniemi.

Suuruudessa on myös se vaara, että yhdistyksestä tulee iso laiva, jonka suunnan nopea kääntäminen käy hyvin hankalaksi. Niinpä HYT tarvitsee paitsi pitkäjänteistä edunvalvontatyötä myös tempauksia ajankohtaisten asioiden tiimoilta. Eikä kaiken toiminnan tarvitse tapahtua keskustassa, vaan muillakin kampuksilla voidaan olla liikkeellä.

Ennen kaikkea HYT tarvitsee aktiivisia jäseniä. Sellaisia, jotka ovat ainakin uteliaita seuraamaan, mitä kulloinkin tehdään. Sellaisia, jotka tulevat tasa-arvon päivänä maaliskuussa pariiksi tunniksi jakamaan HYTin julkilausumia. Sådana som vågar påminna kolleéger, att vi har de mest välutbildade medlemmar och att kolleégen skulle bli en av dem du också! Members who are ready to defend their interests as well as those of their colleagues.

Siis juuri Sinun kaltaisia ihmisiä tarvitsemme, jotta laiva kulkisi ja kääntyilisi! ●

“Ennen kaikkea HYT tarvitsee aktiivisia jäseniä. Sellaisia, jotka ovat ainakin uteliaita seuraamaan, mitä kulloinkin tehdään. Sellaisia, jotka tulevat tasa-arvon päivänä maaliskuussa pariiksi tunniksi jakamaan HYTin julkilausumia.”

PÄÄLUOTTAMUSMIEHEN PALSTA:

Tiina Niklander

TAPANI Kaakkuriniemen luovuttua pääluottamusmiehen tehtävistä minusta tuli uusi pääluottamusmies seuraavaksi kaksivuotiskaudeksi. Onneksi Tapani suostui vielä jatkamaan keskustampuksen varapääluottamusmiehenä, joten emme menetä hänen osaamistaan luottamusmiehenä. Kuten lehden alusta huomasitte, niin hän on myös HYTin puheenjohtaja. Vaihdamme tavallaan Tapanin kanssa toimia ristiin, koska siirryn Kumpulan ja Meilahden kampusten varapääluottamusmiehen sekä HYTin puheenjohta-

jan tehtävistä pääluottamusmieheksi.

Fyysisesti minut löytää Kumpulan kampukselta Tietojenkäsittelytieteen laitokselta (huone D225, Exactum), jossa toimin yliopisto-opettajana. Erilaisten opetustehtävien lisäksi koordinoin kansainvälisiä maisteriopiskelijoitamme ja käsittelen myös yhden erikoistumislinjan maisterivaiheen opiskelijoiden henkilökohtaiset opintosuunnitelmat.

Pääluottamusmiehenä toimimisen rinnalla olen myös mukana opettajien ja tutkijoiden

arvointiryhmässä ja siis mukana päättämissä henkilöstön sijoittumisesta vaativuusluokkiin. Muistuttaisin, että erityisesti opettajien ja tutkijoiden on syytä kirjata omat ”ansionsa” vaatilomakkeelle. Vaativuustaso määräytyy tehtävien perusteella, mutta erityisesti tutkijoiden ja opettajien tehtävien vaativuus on vahvasti sidoksissa omaan osaamiseen eikä tehtävän irrottaminen henkilöstä ole useinkaan mahdollista. Muun henkilöstön arvioinnissa tehtävien vaativuus on saamani käsityksen mukaan helpommin määriteltävissä henkilöstä riippumatta.

Meillä on voimassaoleva työehtosopimus, joten mitään mullistavaa ei toivottavasti tänä vuonna tule. Elokuussa on tulossa pieni palkankorotus ja nyt keväällä pitäisi olla henkilökohtaisten suoriutumisten arviointikierros. Jokaisen on syytä pitää huolta, että käy neuvottelut nyt keväällä. Edellisellä kierroksella esim. sairauslomalla tai perhevapailla olleiden kanssa ei välttämättä enää vapaan päätyttyä työnantaja ollutkaan halukas tätä arviointia tekemään, joten joillakin jäi edellinen arviointi väliin ja suoriutuminen on arvioitu vajaa 4 vuotta sitten edellisen kerran, vaikka työehtosopimuksen mukaan arviointi tehdään kahden vuoden välein. Tavoitteenahan meillä työntekijöillä on näissä arviointineuvotteluissa saada korotuksia, mutta jo etukäteen tiedämme, että korotuksia tulee harvoille. Silti jotkut saavat suoriutumisen arvioinnin seurauksena paremman tason. Mitä paremmin olet valmistautunut perustelemaan korotuksen oikeutuksen kohdalla sitä todennäköisempää sen saaminen on.

Meitä jokaista koskettaa myös yliopiston uusi työterveysopimus. Sopimuksessa on sekä parannuksia että heikennyksiä. Parannukseksi voitaneen lukea vastaanottoaikojen laajeneminen ja akuuteissa sairastapauksissa mahdollisuus käyttää myös jotain muuta työpaikan lähellä olevaa toimipistettä. Sekä heikennys pääkaupunkiseudulla on kaikkien työterveyslääkärillä käyntien keskittäminen ympyrätaloon. Lisäksi joitakin tutkimuksia tai erikoislääkärikonsultaatioita saa määrätä vain oma nimetty työterveyslääkäri. Jokaisen kannattaa tutustua tähän uuteen sopimukseen ja sen vaikutuksiin omalla kohdalla. ●

Pääluottamusmies / Chief Shop Steward
Tiina Niklander.

“Meillä on voimassaoleva työehtosopimus, joten mitään mullistavaa ei toivottavasti tänä vuonna tule. Elokuussa on tulossa pieni palkankorotus ja nyt keväällä pitäisi olla henkilökohtaisten suoriutumisten arviointikierros. Jokaisen on syytä pitää huolta, että käy neuvottelut nyt keväällä.”

UUDET LUOTTAMUSMIEHET

Pekka Kärkkäinen

YLIOPISTOMME sai vuoden vaihteessa uudet jukolaiset eli akavalaisten liittojen luottamusmiehet. Luottamusmiessopimuksen mukaisesti jukolaisia pääluottamusmiehiä on kaksi. Toinen heistä on Tiina Niklander, joka toimi vuoden loppuun asti HYTin puheenjohtajana sekä varapääluottamusmiehenä Kumpulassa ja Meilahdessa. Tiinan haastattelu löytyy lehtemme numerosta 1/2012 ja hän kirjoittaa omalla palstallaan tässäkin lehdessä.

Tiinan ohella pääluottamusmiehenä jatkaa Seppo Sainio Yliopiston opetusalojen liitosta. Varapääluottamusmiehinä jatkavat Kumpulassa/Meilahdessa Pirkko Hölttä Luonnon-tieteen akateemisten liitosta, Viikissä Päivi Ekholm HYTistä sekä Keskustakampuksella nyt pääluottamusmiehen tehtävän jättänyt Tapani Kaakkuriniemi.

Päivin ja Pirkon haastattelut löytyvät jäsenlehtemme vuoden 2012 numeroista 1 ja 2. Tapania haastateltiin numerossa 4/2011 ja allaoleva tietopaketti perustuu osittain tähän haastatteluun. Täydellinen lista nyt valituista JUKOn luottamusmiehistä löytyy HYTin sivuilta osastosta Edunvalvonta > Luottamusmiestoiminta.

MITÄ LUOTTAMUSMIEHET TEKEVÄT?

Muistin virkistykseksi hieman tietoa luottamusmiehistä. Luottamusmiehen tehtävä on seurata, miten yhteistyö työntekijöiden ja työnantajan välillä sujuu, valvoa työntekijöiden etua ja neuvotella tarvittaessa näkemyseroista. Erityisesti luottamusmiehet seuraavat sitä, että työehtosopimuksen ja työläinsäädännön määräyksiä noudatetaan.

Samankaltaisten asioiden kanssa toimivat myös työsuojeluvaltuutetut, joiden reviiriin kuuluvat työsuojeluun ja työhyvinvointiin kuuluvat kysymykset. Usein näitä alueita on vai-

kea erottaa, jolloin työntekijä voi ottaa yhteyttä jompaan kumpaan oman alueensa edustajaan. Molemmat ryhmät osaavat tarpeen vaatiessa tehdä yhteistyötä. Luettelo työsuojeluvaltuutetuista löytyy Flammasta: <https://flamma.helsinki.fi/fi/HY274653>

Jos työntekijän ja lähiesimiehen välillä tulee näkemysero tai riita, esimerkiksi palkkausjärjestelmän mukaisessa arvioinnissa, työntekijä voi pyytää avuksi luottamusmiestä. Jos tämä ei pysty ratkaisemaan kiistaa, se voidaan viedä arvointilautakuntaan tai muu kuin arviointiriita voidaan käsitellä ylemmällä tasolla. Ellei tämä selviä, silloin luottamusmies vie asian ammattiliittoon, jonka edustaja neuvottelee yliopistotyönantajan kanssa.

KEHEN TULEE OTTAA YHTEYTTÄ?

JUKOn luottamusmiehet on ryhmitelty kampuskohtaisesti. Jokaisella kampuksella (keskusta, Kumpula, Meilahti ja Viikki) on varapääluottamusmies eli kampusluottamusmies, ja sen lisäksi luottamusmiehiä, joita on kampuksilla vaihtelevia määriä. Eniten luottamusmiehiä on keskustakampuksella ja vähiten Kumpulassa ja Meilahdessa. Yhteyttä voi ottaa keneen tahansa tavalliseen luottamusmieheen, kyseisen kampuksen varapääluottamusmieheen tai pääluottamusmieheen.

KETKÄ OVAT JUKON LUOTTAMUSMIEHIÄ?

Viereisen sivun lisäksi, luettelo luottamusmiehistä löytyy HYTin kotisivuilta <http://www.helsinki.fi/jarj/hyt> kohdasta Edunvalvonta > Luottamusmiestoiminta.

Lista päivittyy myös Flamman sivuille: <https://flamma.helsinki.fi/fi/HY277103> Ensimmäisenä sivulla on lista JUKOn luottamusmiehistä. Sivulle pääsee myös navigoimalla

HELSINGIN YLIOPISTON LUOTTAMUSMIEHET (JUKO) 2015–2016 / HELSINGFORS UNIVERSITETS FÖRTROENDEMÄN 2015–2016 / SHOP STEWARDS, UNIVERSITY OF HELSINKI 2015–2016

PÄÄLUOTTAMUSMIEHET / HUVUDFÖRTROENDEMÄN / CHEF SHOP STEWARDS

Tiina Niklander, Yliopisto-opettaja (TTL), Tiina.Niklander@helsinki.fi
Seppo Sainio, Yliopistonlehtori (YLL), Seppo.Sainio@helsinki.fi
hyt-paaluottamusmies@helsinki.fi

KAMPUSKOHTAISET LUOTTAMUSMIEHET / KAMPUS FÖRTROENDEMÄN / CAMPUS SHOP STEWARDS

KEKUSTAKAMPUS / KAMPUS CENTRUM / CITY CENTRE CAMPUS

Varapääluottamusmies: Tapani Kaakkuriniemi TTL/HYT

Luottamusmies	Järjestö	Varaluottamusmies	Järjestö
Eskelinen Juha	YLL	Ekman Julia	
Häkkinen Antti	TTL		
Koskiranta Katarina	TTL	Modinos Tuija	TTL
Kärkkäinen Pekka	TTL	Tynjä Tuula	TTL
Poutiainen Ari	YLL	Hakala Liisa	YLL
Rouvari Ari	TTL		
Virtanen Anita	YLL	Suomela Liisa	YLL
Hölttä Marko			

VIIKIN KAMPUS / KAMPUS VIK / VIKKI CAMPUS

Varapääluottamusmies: Ekholm Päivi, TTL/HYT

Luottamusmies	Järjestö	Varaluottamusmies	Järjestö
Finne Jukka	PRL	Väre Henry	PRL
Lehtonen Jukka T.	TTL	Nikula-Ijäs Pirjo	TTL
Savolainen Riitta	TTL	Nummi Petri	TTL
Mykkänen Anna		Dahlsten Elias	

KUMPULAN JA MEILAHDEN KAMPUKSET / KAMPUS GUMTÄKT OCH MEJLANS / KUMPULA AND MEILAHTI CAMPUS

Varapääluottamusmiehet: Hölttä Pirkko, LAL

Luottamusmies	Järjestö
Kuuppelomäki Päivi	TTL
Tupala Jere	LAL
Turunen Laura	LAL
Lauri Antti	TEK

(yläpalkista) Henkilöstöasiat > (sivupalkista) Yhteistoiminta ja luottamushenkilöstö > (avautuvalta sivulta) Luottamusmiehet. ●

YDINKOHTIA HYTIN VUODEN 2015 TOIMINTASUUNNITELMASTA

Mari Siirainen

TOIMINNAN PAINOPISTEALUEITA VUONNA 2015

- **hyvän yhteistoimintakulttuurin kehittäminen ja vakiinnuttaminen yliopistolla**
 - erityisesti henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien parantaminen laitos- ja tiedekuntahallinnossa johtosääntöjen uudistamisen yhteydessä.
- **määräaikaisten, apurahatutkijoiden, työttömien tutkijoiden ja nuorempien tutkijoiden aseman parantaminen**
- **opetustehtävien laadun ja määrän tarkkailu**
 - Opetus ei saa kuormittaa opetushenkilöstöä liikaa. Nuorempia tutkijoita ei tule käyttää ilmaisena opetusreservinä, jolla paikataan perusopetuksen opettajavajetta. Kaikille opettajille on taattava vähintään 30 prosentin osuus työajasta tutkimukseen.
- **yhteydenpito jäseniin**
- **HYT ylläpitää aktiivisesti nettisivuja, on mukana sosiaalisessa mediassa, julkaisee tiedotuslehteä sekä järjestää jäsentilaisuuksia.**

HYT TOIMII VUONNA 2015 SEURAAVASTI

1) Työehtosopimusneuvottelut ja sopimuksesta tiedottaminen

HYT valvoo, että Helsingin yliopisto noudattaa yliopistojen yleistä työehtosopimusta. Yliopistojen yleinen työehtosopimus on voimassa 31.1.2017 asti.

Kevään 2015 aikana käydään työehtoso-

pimusten mukaiset palkkakeskustelut. HYT tukee jäseniään valmistumisessa näihin keskusteluihin etenkin tiedottamalla. Jäsenistöä tuetaan tarvittaessa myös neuvomalla vaatikuvausten kirjoittamisessa.

2) Määräaikaisten, apurahatutkijoiden, työttömien tutkijoiden ja nuorempien tutkijoiden aseman parantaminen

HYT toimii mm. sen puolesta, että

- täydentävällä rahoituksella ja apurahalla työskentelevät voidaan nykyistä paremmin integroida yliopiston työyhteisöön (esim. oikeus työtiloihin, työterveyspalveluihin)
- oikeus perhevapaisiin tunnustetaan tutkimustyön luonteesta riippumatta
- koveneva kilpailu jatko-opiskelijajapaikoista ei heikennä väitöskirjantekijöiden asemaa.
- käyttöön otettaisiin Tieteentekijöiden liiton ajama ja EU-suositusten mukainen nimike nuorempi tutkija tai väitöskirjatutkija (tohtorikoulutettavan sijasta)

HYT vastustaa sitä, että

- tutkimustyöstä tulee akateemista yrittämistä, jossa riskit ulkoistetaan työnantajan sijasta tutkijalle.
- solmitaan perusteettomia määräaikaisia palvelussuhteita.

3) Hyvän yhteistoimintakulttuurin kehittäminen ja vakiinnuttaminen.

HYT vastustaa kaikin tavoin tiedepolitiikan ja työpaikkademokratian kaventamista yliopistolla ja rehtorien, dekaanien ja laitosjohtajien vallan lisäämistä. Laitosjohtajien ja dekaanien valinta tulee säilyttää laitos- ja tiedekuntaneuvostoilla. Päätöksenteon keventäminen ei voi olla peruste demokratian heikentämiselle. HYT vaatii, että laitos- ja tiedekuntaneuvos-

toille on annettava nykyistä enemmän päätösvaltaa.

HYT korostaa, että pitkäjänteinen henkilöstöpolitiikka on oikea keino terveen henkilöstörakenteen saamiseksi. HYT vastustaa henkilöstön irtisanomisia.

HYTin jäsenet toimivat myös aktiivisesti kampuksilla työsuojelutoimikunnissa ja muissa YT-lain mukaisissa toimielimissä.

Voimassa olevan luottamusmiessopimuksen mukaan HYT toimii yhdessä muiden JUKOlaisten luottamusmiesten kanssa. Vuoden 2015 alussa alkaa uusi kaksivuotinen luottamusmieskausi. Luottamusmiesasioista tiedotetaan säännöllisesti HYTin kotisivuilla ja jäsenlehdessä.

HYT suhtautuu paikallisen sopimisen lisäämiseen kriittisesti. Liittotason sopimuksilla on toistaiseksi saatu aikaan tasapuolisemmat ja neutraalimmat ratkaisut.

4) Opetustehtävien laadun ja määrän tarkkailu

HYTin tavoitteena on, että yliopistonlehtorien ja yliopisto-opettajien opetustuntien määrää rajataan niin, että jokaisella on realistinen mahdollisuus tehdä tutkimusta. Opetuspainotteisissa tehtävissä toimiville tulee taata vähintään 30 prosentin osuus 1600 tunnin työajasta tutkimukseen. Tutkimusajan on oltava riittävän pitkä, ja opetuksesta vapaita kausia on oltava riittävän usein.

Työehtosopimuksen mukaan nuorempien tutkijoiden työajasta opetustehtäviin voi kohdistua maksimissaan 5 prosenttia kokonaistyöajasta eli 80 tuntia. Tähän aikaan tulee sisältyä myös opetuksen valmistelu. HYT vaatii, että tämä tulkinta kirjataan myös yliopiston asiakirjoihin ja työsuunnitelmien tekoa ohjeiste-

taan niin, että nuorempien tutkijoiden opetustehtäviin ei voida osoittaa ilman lisäkorvausta enempää kuin 80 tuntia vuodessa.

5) Yhteydenpito jäseniin

HYT pitää yhteyttä jäseniin seuraavilla tavoilla:

- oma kotisivu <http://www.helsinki.fi/jarj/hyt/>
- Facebook-sivu <https://www.facebook.com/HelsinginYliopistonTieteentekijat>
- jäsenlehti http://www.helsinki.fi/jarj/hyt/lehdet/HYTlehti_4_2015.pdf

HYT järjestää

- yliopistoedunvalvontaan liittyviä tilaisuuksia sekä virkistystilaisuuksia.
- perinteisen Agora-tilaisuuden, jossa jäsenillä on mahdollisuus keskustella yliopiston johdon kanssa.
- tasa-arvonpäivänä 19.3. jo perinteeksi muodostuneen tempauksen.
- Muualta kuin Suomesta kotoisin oleville jäsenille tarjotaan enemmän mahdollisuuksia tulla mukaan aktiiviseen toimintaan esimerkiksi viestimällä kokouksista ja tapahtumista myös englanniksi.

6) HYT 50 vuotta –historiaprojektin aloittaminen

HYT ry:n perustamisesta tulee vuonna 2017 kuluneeksi 50 vuotta. Juhlavuoden aikana on tarkoitus julkistaa yhdistyksen historiikki, jota varten käynnistetään projekti vuonna 2015.

Toimintasuunnitelma on kokonaisuudessaan luettavissa täällä: <http://www.helsinki.fi/jarj/hyt/hyt/toimintasuunnitelma.html> ●

HYTIN HALLITUKSEN KOKOONPANO VUODELLE 2015

THE BOARD MEMBERS OF HUART IN 2015

Puheenjohtaja/ Chair: Tapani Kaakkuriniemi

Jäsenet/ Members

Linda Hart
Anna Sofia Salonen
Mietta Lennes
Mari Siirainen
Paul Tiensuu
Ella Peltonen
Terhi Ainiala
Päivi Ekholm
Jemima Repo
Ragna Rönnholm
Leena-Maija Åberg-Reinke

Varajäsenet/ vice-members

Thomas Hackman
Ilmari Karimies
Outi Sirniö
Milja Saari
Timo Saarinen
Tiina Niklander
Merja Polvinen
Outi Hyttinen
Heino Vänskä
Kaj Stenberg
Jenni Rinne

HYTin uusi hallitus valittiin viime vuoden lopulla ja lista kaikista hallituksen jäsenistä näkyy yllä. Aloitamme jäsenlehdessä sarjan, jossa esittelemme kaikki hallituksen jäsenet. Tällä kertaa vuorossa on neljä uusinta hallituksen jäsentä.

KUKA OLEN JA MISSÄ VAIKUTAN? MIKÄ ASIA ERITYISESTI ON SYDÄNTÄNI LÄHELLÄ HYTIN TOIMINNASSA?

Ella Peltonen

Olen tohtorikoulutettava tietojenkäsittelytieteen laitoksella ja työskentelen NODES-tutkimusryhmässä. Tietojenkäsittelytieteen tohtoriohjelma DoCS rahoittaa työtäni.

Haluan erityisesti parantaa tohtorikoulutettavien ja muiden nuorempien tutkijoiden asemaa yliopistolla. Meillä on eräänlainen tuplarooli tutkijoina ja opiskelijoina, ja se tekee asioista ja asenteista välillä hankalia.

Anna Sofia Salonen

Kirkkososiologian tohtorikoulutettava, teologisessa tiedekunnassa / teologian tohtoriohjelmassa ja Cooperation in Care -prjektissa.

HYT:n tavoitteista ja toiminnan painopisteistä ovat itselleni tärkeitä erityisesti tohtorikoulutettavien sekä yleisesti määräraikaisten ja apurahatutkijoiden asema sekä henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien turvaaminen.

Ilmari Karimies

Olen väitöskirjaani viimeistelevä teologian jatko-opiskelija pääaineena ekumeniikka ja aiheena Martti Lutherin uskokäsitys. Olen työskennellyt useammissa eri projekteissa ja apurahoilla.

Jatko-opiskelijoiden edunvalvonta ja yliopistodemokratia.

Outi Sirniö

Sosiologian tohtorikoulutettava, sosiaalitieteiden tohtoriohjelmassa

Väitöskirjatutkijoiden ammattitutkija-aseman tunnustaminen opiskelijastatuksen sijaan; tutkijanuran ennustettavuuden parantaminen. ●

TUTKIJAKOULU-UUDISTUS

Mari Siirainen & Gritten Naams

HELSINGIN YLIOPISTON TIETEENTEKIJÄT kysyivät tutkijakoulu-uudistuksesta tutkijakoulujen johtajilta. Edellisessä jäsenlehden numerossa esiteltiin Humanistis-yhteiskuntatieteellisen tutkijakoulun johtajan professori Pia Letto-Vanamon vastaukset ja nyt on vuorossa Ympäristö-, elintarvike- ja biotieteellisen tutkijakoulun (YEB) johtajan professori **Jari Valkosen** vastaukset.

Mitkä ovat olleet erityisesti vuoden 2014 tavoitteet ja haasteet tutkijakoulunne osalta? Entä minkälaisia onnistumisia on tutkijakoulussanne koettu?

Tärkein tavoite on ollut organisoida tohtorinkoulutus käytännön tasolla sen mallin mukaisesti, josta vuonna 2013 päätettiin. Se ei ole ollut yksinkertaista, koska toimijoita on monta.

Tiedekunnat myöntävät tohtorikoulutus-oikeuden, määrittelevät tutkintovaatimukset sekä vastaavat tohtoriohjelmien perustamisesta ja lakkauttamisesta. Tohtoriohjelmat ovat opiskelijan ja ohjaajan näkökulmasta keskeisin toimija, joka arvioi tohtorikoulutukseen pyrkivien hakemukset, suunnittelee opetustarjonnan, toteuttaa kurssit, jakaa matka-apurahoja sekä seuraa opintojen edistymistä. Tutkijakoulu on kirstunvartija, joka jakaa tohtorinkoulutukseen varattuja resursseja tohtoriohjelmille ja siten ohjaa ja koordinoi niiden toimintaa niillä linjoilla, joista päätetään tohtorikoulutuksen johtoryhmässä ja tiedekunnissa.

Koska saman tiedekunnan opiskelijoita kuuluu yleensä moniin tohtoriohjelmiin, ja tohtoriohjelmissä on opiskelijoita monesta tiedekunnasta, aika paljon aikaa on tarvittu ennestään erilaisten käytänteiden ja sääntöjen asteittaiseen harmonisointiin, jotta toiminta

olisi sujuvaa. Tämä on onnistunut kohtalaisen hyvin YEB:in tohtoriohjelmien ja niiden vastuutiedekuntien kesken, josta kaikki talkoissa mukana olleet ansaitsevat kiitoksen.

Mitä käytännön toteutukseen liittyviä kysymyksiä on vielä ratkaisematta?

Tohtorikoulutuksen laadun arviointiin ja tavoitteiden saavuttamisen seurantaan käytettävistä indikaattoreista keskustellaan vielä vuodenvaihteen jälkeen. Niiden huolellinen määrittäminen on tärkeää, koska indikaattorit eivät pelkästään mittaa vaan myös ohjaavat toimintaa.

Mitä parannuksia tutkijakoulu-uudistus on tuonut nuorille tutkijoille aiempaan verrattuna?

Kaikki tohtoriopiskelijat ovat nyt yhtäläisen opetustarjonnan ja ohjauksen piirissä. Se on varmaankin uusille opiskelijoille itsestäänselvyys, mutta ei ollut sitä vielä vuosi sitten.

Miten nuorten tutkijoiden yhdenvertaisuus toteutuu uudessa tutkijakoulujärjestelmässä, esimerkiksi toimintamäärärahojen osalta?

YEB:in piirissä kaikilla tohtoriopiskelijoilla on yhtäläiset mahdollisuudet päästä kurseille ja saada matkatukea. Meneillään olevan ensimmäisen 4-vuotiskauden aikana seurataan myös yhdenvertaisuuden toteutumista tutkijakoulujen välillä. ●

Professori Jari Valkonen:
”Tämä on onnistunut kohtalaisen hyvin YEB:in tohtoriohjelmien ja niiden vastuutiedekuntien kesken, josta kaikki talkoissa mukana olleet ansaitsevat kiitoksen.”

YHDESSÄ TEHDÄÄN, YHDESSÄ OPITAAN

Terhi Ainiala

SYYSLUKUKAUDEN lopussa sain komean tunnustuksen: minut valittiin Opettajien akademian jäseneksi. Hakemukset laadittiin alkusyksystä, ja keskeisenä osana niitä olivat kollegoiden ja opiskelijoiden lausunnot. Hakemuksen tekeminen ei ollut siis yksinäinen hanke. Eikä missään nimessä ole ollut yksinäistä se opetus- ja ohjaustyö, josta minut Opettajien akatemiaan pääsyllä palkittiin. Kaiken olen tehnyt yhdessä: opiskelijoiden, kollegoiden, oppiaineen, laitoksen, tiedekunnan ja joskus maamme muiden asiantuntijoiden kanssa.

”Me teimme sen yhdessä” saattaa joskus olla klisee, jota esimerkiksi Oscar-gaalan palkitut toistelevat. Minä en nyt pitänyt kiitospuhetta, mutta teen sen tässä kirjallisesti. Suurimman kiitoksen yhteistyöstä ansaitsevat opiskelijani ja läheisimmät kollegani. Ja onneksi Opettajien akademian jäsenyyteni koituukin yhteiseksi iloksi ja hyödyksi. Pääsen määrärahan turvin suunnittelemaan ja toteuttamaan hankkeita, jotka arkipäivän opetustyössä eivät olisi mahdollisia.

Mitä nyt sitten aion tehdä? Ainakin projekteja, joissa opiskelijoiden kanssa lähdetään yliopiston ovesta ulos ja tehdään yhteistyötä kaupungin ja yritysten kanssa. Näin voidaan opiskella työelämän taitoja sekä tehdä konkreettisesti asioita, jotka vaikuttavat kaupunkilaisten elämään. Opitaan monialaista ja monikielistäkin yhteistyötä. Kumppaneiksi voidaan ottaa muiden tieteenalojen edustajia.

Tällaisia asioita opiskelijat kaipaavat: projekteja, yhteistyötä, monialaisuutta. Syyslukukaudella järjestin kahden tieteenalan välisen luentokurssin, jolla opiskelijat perehtyivät sekä kielentutkimuksen että arkeologiaan tapaan tulkita menneisyyttä. Monitieteisyy-

Kirjoittaja on suomen kielen yliopistonlehtori, HYTin hallituksen jäsen ja Tieteentekijöiden liiton varapuheenjohtaja.

destä tuli kurssilla myönteistä palautetta sekä erityisesti siitä, että tutkimusalojen välillä oli käynnissä tutkimushanke. Hankkeessa opiskelijat tekivät havaintoja samasta maisemasta omien tieteenalojensa näkökulmista. Lisää tällaista, peräänkuuluttivat kurssilaiset.

Nyt pääsen näitä yhteiskursseja ja -projekteja järjestämään oikein kunnolla. Ideoita pulppuaa päässäni, ja lähden niitä muiden kanssa jalostamaan. Yhdessä ja yhteisöllisesti, alusta alkaen porukassa ideoiden sekä hyviä käytäntöjä muille jakaen. Kaikki ei välttämättä onnistu eikä kaikesta tule mallikel-poista, mutta yhdessä erehdyksistä opitaan.

Yhdessä tehdään, yhteisen hyvän vuoksi. ●

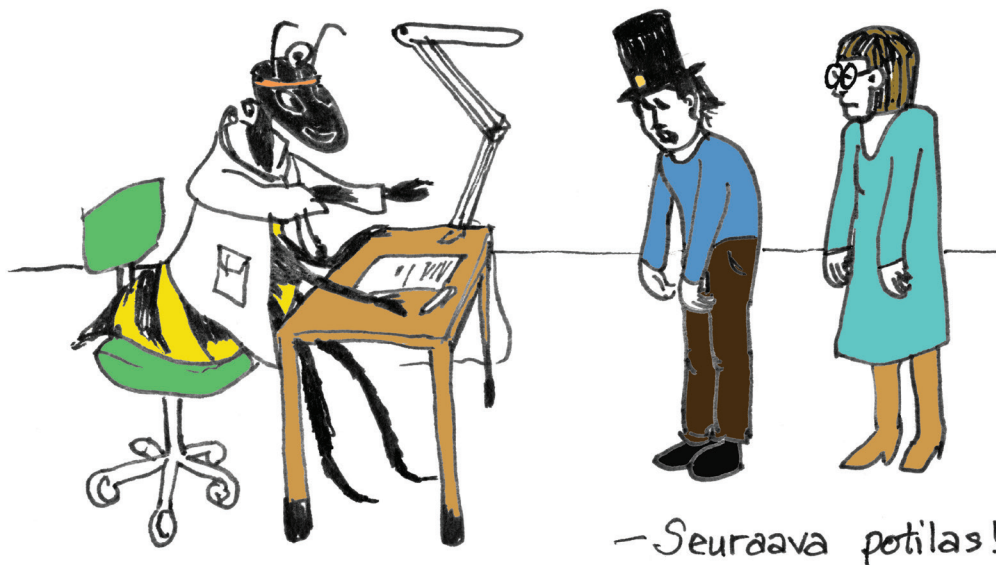
MEHILÄINEN JATKAA TYÖTERVEYSHUOLTAJANA

Tapani Kaakkuriniemi

HELSINGIN yliopiston työterveyshuolto kilpailutettiin viime vuonna. Tätä edellisellä kerralla (2010) keskushallinto jotenkin unohti kiertättää asian yhteistoiminnan neuvottelukunnassa. Vuonna 2014 se virhe korjattiin.

Kun tämä lehti ilmestyy, työterveyspalvelujen pitäisi toimia uudella tavalla, mutta vanhoin kumppanein. Pääkaupunkiseudulla työterveyshuollosta vastaa Mehiläinen Oy, muualla maassa enimmäkseen Suomen Terveystalo. Kilpailutuksessa painotettiin hintaa 60 % ja laatua 40 %, mutta muuten toimittiin Hanselin kilpailutusmallin mukaisesti. (Hansel on valtion ns. yhteishankintalaitos, jota yliopistot käyttävät vanhasta muistista, vaikkeivät olekaan enää valtion omaisuutta.)

Yhteistoimintaneuvottelukunnassa keskusteltiin valinnan eettisistä kysymyksistä ja moitittiin sitä, että kumpikin yhtiö ketjuttaa omistusrakenteensa ja toimii veroparatiiseissa. Henkilöstöjohtajan mukaan ”Hanselin kilpailutuksesta ei poiketa.” Ainoa ”eettisesti puhdas” firma olisi ollut Diacor, mutta sen resurssit eivät kuulemma olisi riittäneet. Aalto-yliopisto on nyt kuitenkin tullut Diacorin asiakkaaksi. Meillä keskusteltiin siitä, että Helsingin yliopisto järjestäisi itse työterveyshoitonsa. Katsotaan nyt, jos kolmen ja puolen vuoden päästä pystyttäisiin kehittämään tällaista mallia hyvissä ajoin seuraavalle tarjouspyyntökierrokselle.

“Uutta on nyt se, että akuutissa sairaanhoidossa voi käyttää kodin lähellä olevaa Mehiläisen toimipaikkaa, mutta muuten palvelut keskitetään Ympyrätaloon, jossa käytettävissä on kuusi ns. vastuulääkäreä.”

Uutta on nyt se, että akuutissa sairaanhoidossa voi käyttää kodin lähellä olevaa Mehiläisen toimipaikkaa, mutta muuten palvelut keskitetään Ympyrätaloon, jossa käytettävissä on kuusi ns. vastuulääkäreä. Perusvaivat, kuten flunssat ynnä muut avataan laajempaan palveluun. Kumpulassa ja Viikissä toiminta vedetään minimiin, joskin siellä tulee olemaan ainakin työterveyshoitajan ja todennäköisesti työterveyslääkärin vastaanotto, mutta pienemällä kapasiteetilla. Vastaanottoa ei enää järjestetä Mehiläisen Töölön eikä Itäkeskuksen toimipaikoissa.

Nyt kuitenkin työterveyspalvelujen käyttö-oikeus on arkisin klo 8–20, sikäli kuin toimi-

paikka on auki silloin.

Vaikka akuuteissa tilanteissa voikin siis asioida kaikilla yleislääkäreillä Mehiläisen toimipisteissä, on kaikki työhön ja työkykyyn liittyvät asiat hoidatettava Ympyrätalossa Mehiläisen yliopisto-vastuulääkäreillä tai heidän nimetyillä sijaisillaan.

Ennalta ehkäisevän työterveyshuollon puolella (KELA 1) ollaan menossa siihen että Mehiläisellä on yksi yliopistotiimi kaikkien kampusten parantamiseksi. Sille kuuluvat työkykyyn ja työterveyteen liittyvät asiat, työpaikkaselvitykset, terveystarkastukset ja ylipäänsä työkykyyn liittyvät asiat.

Hyvä lukija, pysy terveenä! ●

Kuva: Mietta Lennes

EI DOKATA, EI DOPATA – PÄIHTEET, HUUMEET JA YLIOPISTO

Stepan Gagarin

HESINGIN yliopiston päihdeohjelma on vuodelta 2007, ja nyt sitä ollaan uusimassa. HYTin jäsenlehden tarkkaileva toimittaja Stepan Gagarin on päässyt tutustumaan uuteen huipusalaiseen ohjelmaluonnokseen ja yrittää saada siitä tolkkua haastatteleamalla asiantuntijaa.

GAGARIN: Tutkijapehtori Arska, miksi tällainen ohjelma ollaan uusimassa, vaikka edellinen on vasta seitsemän vuotta vanha?

ARSKA: Kun mä tsiigasın uuden huikka-, paukku- ja drinksuproggista, olin et anna mun kaikki kestää. Tai eihän se fäärdi ole vaan luonnos. Proggis on tehty, jotta sen skrivaaja vois ”suhtautua asiallisesti päihdeasioihin”, ja loppukässäri on aika fuulaa. Ei asiallista, ei makeeta.

GAGARIN: Mikä siinä on niin fuulaa? Paperilahan halutaan antaa puitteet päihdehaittojen käsittelemiseksi työpaikoilla. Eikös se ole hyvä asia?

ARSKA: No kmoon. Yliopiston duunarit ei saa olla duunimestalla fyllassa eikä pienessä, eikä edes krabbikses. Eikä tässä vielä kaikki: ne sanoo et duunijalla ja duunikeikalla ei sais käyttää, diilaa eikä seljaa brenkkua. Aika rupista! Niinku yliopistossa ois brenkunseljarei tai lestinheittäji. Vai onks niitä, mistäs sen tietäis. Ei ainakaan meillä Kumpiksen kampuksel. Ja jos ny sattuu oleen krabbis, niin miks mun pitäis lähtee vege? Ainahan mä olen klaarrannu hommistani, jos vaan safkat pysyy pötsis eikä tarte spuglaa.

GAGARIN: Mutta eikös se ole ihan kohtuullinen vaatimus, että ollaan sen verran työkunnossa, ettei vaaranneta työpaikan turvallisuutta ja että saadaan työt tehdyksi?

ARSKA: Juu eihän tenuttaja saa ottaa nirriä veks kamuilta, ei tietenkään, mut tån proggiksen meininkihän on se että jos brenkkua on kipattu, duuninantaja voi antaa fudut moiselle dokaajalle tämän proggiksen nojalla. Saadaan taas yks vege licksalistalta ja fyffee säästyy.

GAGARIN: Ohjelmassa kehotetaan pitämään silmät auki ja tunnistamaan heti alkuvaiheessa, jos jollakulla työtoverilla näyttää jääneen viihde päälle. Pidätkö tätä korrektina?

ARSKA: No en. Aika skoiija on lukee, et kun gubbe vain tempasee flindasta snadit, se muka näyttää tältä: mäsä luukki, sillä pätkii, se tulee nuokkuun duunimestalle, sille sattuu yhtä ja toista, se voi olla giri ja tahtoo skragaa. Sillä voi olla depis tai sitten hermo renaa ja se älyttää muita. Sil voi olla studiksii, se tulee myöhässä tai skrabaa kokonaan duunista ja on flesä. Ryssii homman eikä pysty duunaan jengin peesissä. Ei tarte paljo osaa funtsii kun hiffaa että tällaista jengiähän on puolet niistä mitä tuolla gartsalla lappaa. Eikä gartsa mikään duunimesta ole.

GAGARIN: Ohjelmaluonnoksessa on semmoisen luku kuin *alkoholin nauttiminen edustustilaisuuksissa*. Siinä sanotaan, että ”on tärkeää huolehtia, ettei työpaikan tilaisuuksista aiheudu haittaa kenellekään liiallisen alkoholin tarjoilun/käytön vuoksi.” Sinä kun tunnet alaa ihan empiiristenkin tutkimustesi perusteella, niin mitä sanot, pitääkö työpaikalla olla yleensä milloinkaan väkijuomia tarjolla?

ARSKA: Selkis. Mutta miksi skrivataan vain liiasta bjyydaamisest? Eikös yliopisto vois börjaa nollalinjan? Hyvää nollabisseä on olemas ja nollavinkkua kans. Kärvisteltäis kaikki kimpassa.

“No kuule kato, tänä vuonna bailataan Turun akatemian 375-vuotista historiaa. Voi olla, että duunimesta hankkii vinkkua niihin kalaaseihin. Eiks voitais stikkaa nollavinkkua, smörgareit ja jaffaa ja pommaccii?”

GAGARIN: No tutkimustesi perusteella en olisi odottanut näin tiukkaa ehdotusta sinulta.

ARSKA: No kuule kato, tänä vuonna bailataan Turun akatemian 375-vuotista historiaa. Voi olla, että duunimesta hankkii vinkkua niihin kalaaseihin. Eiks voitais stikkaa nollavinkkua, smörgareit ja jaffaa ja pommaccii? Vaikka toisaalta, eihän ne mun tsemбалot oo.

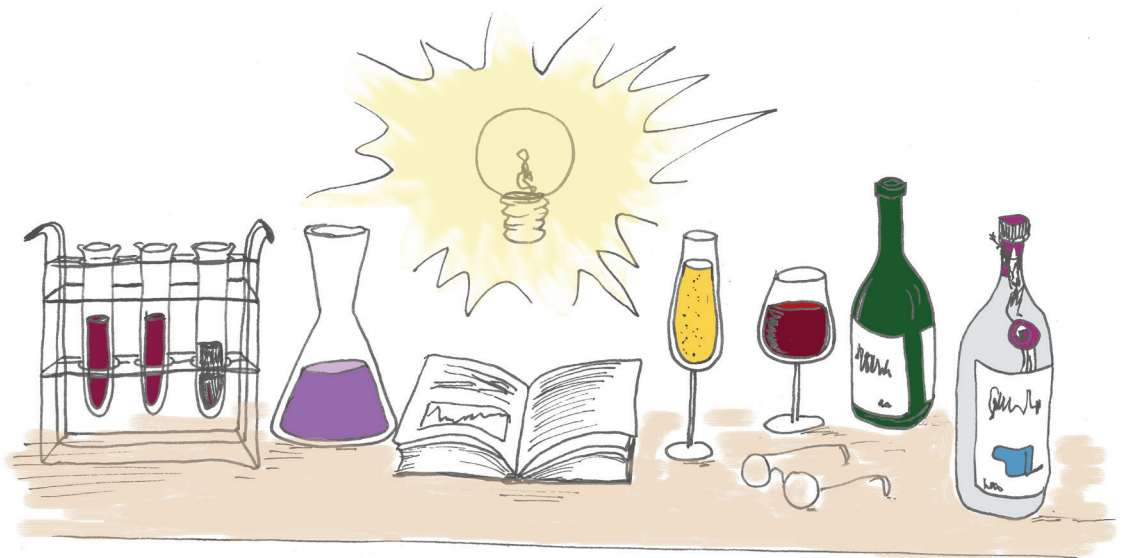
GAGARIN: Tulossa oleva päihdeohjelma on selvästi tehnyt sinuun vaikutuksen jo ennen kuin se on astunut voimaan! Sen siis täytyy olla hyvä.

ARSKA: Kuule Gagru, säähän olet kliffä äijä, lähdepä Hagikseen, mä biffaan sulle stoben. Bulin ja huurteisen.

GAGARIN: Krhm, tuota, kiitos, mutta virka-ajan jälkeen vasta.

ARSKA: Ei kun nyt.

[linkki voimassa olevaan päihdeohjelmaan:]
https://flamma.helsinki.fi/portal/home/sisalto?_nfpb=true&_pageLabel=content_view&_nfls=true&placelId=HY055784&contentId=HY1002531 ●

Kuva: Mietta Lennes

KNOW YOUR RIGHTS IN ACADEMIA !

Are you aware of your fundamental rights and duties?

Unemployment fund. Once you join a union, you also become a member of the unemployment fund. In the case of university employees, it is the Teachers' Unemployment Fund (Opettajien työttömyyskassa). When the union collects the membership fees it pays a substantial part of it to the unemployment fund, in case for the members who get unemployed.

Unemployment benefits might either be paid on fixed or on earnings-related daily basis.

Earnings-related unemployment benefit is possible for people who fulfil a so-called "period of employment condition" (työssäoloehto). According to current legislation that condition is fulfilled when an unemployed person has been working 26 weeks during the last 24 months' period before the unemployment started. The maximum number of days for which the earnings-related benefits are paid is 500.

Each week you have been working for at least 18 hours and have been paid in accordance with your sector's collective agreement meets the condition regarding previous employment. Thus, the employment need not be continuous, but it can be collected from shorter fixed-term jobs.

The 28-month review period may be extended if you have an acceptable reason for not having been available for work. The review period can be extended by a maximum of seven years.

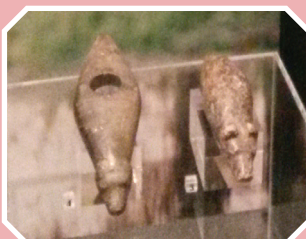
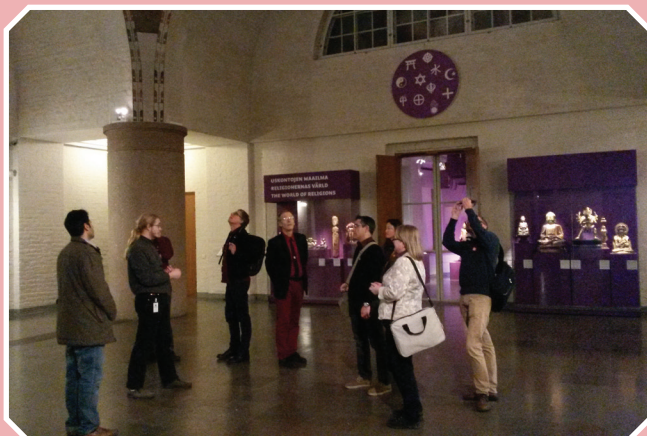
The rights of the employee:

- salary in accordance with the collective agreement or the collective bargaining contract
- protection, which is provided for in law and in agreements
- right to belong to a union
- a healthy and safe working environment

The duties of the employee:

- to perform their tasks carefully
- abide by the agreed working hours
- follow the supervisors' instructions
- refuse to take part in activities that are in direct competition with those of the employer
- keep business and professional secrets confidential
- observe the benefit of the employer

In November HUART members had a chance to visit the National Museum of Finland. An increasing amount of HUART's members are of international background. Thus, there were guided tours organized both in English and in Finnish.

HYT järjesti marraskuussa jäsenilleen vierailun Kansallismuseoon. HYTin jäsenistä yhä useampi tulee ulkomailta, ja HYT pyrkii huomioimaan tämän myös tapahtumissaan. Tälläkin kertaa opastetut kierrokset järjestettiin sekä suomeksi että englanniksi.

HYT JÄRJESTÄÄ TEMPAPUKSEN

TASA-ARVON JA MINNA CANTHIN PÄIVÄNÄ 19.3.2015!

KLO 10–13 PORTHANIAN (YLIOPISTONKATU 3) JA KUMPULAN KAMPUKSEN
PHYSICUMIN (GUSTAF HÄLLSTRÖMIN KATU 2 A) AULOISSA. TEEMANA ON
TÄNÄ VUONNA MIESTEN TASA-ARVO.

TERVETULOA KERTOMAAN OMIA NÄKEMYKSIÄSI JA KOKEMUKSIASI TASA-
ARVOSTA JA TAPAAMAAN HYTIN HALLITUKSEN JÄSENIÄ. TARJOLLA ON HYVÄÄ
AY-JUTTUSEURAA, HERKULLISIA NAMEJA, LEHTIÄ, KYNIÄ JA NOPEIMMILLE LED
TASKULAMPPU-AVAIMENPERÄ!

ONKO SINULLA MIELESSÄ TASA-ARVOON LIITTYVIÄ KYSYMYKSIÄ,
JOIHIN HYTIN TULISI OTTAA KANTAA? VOIT LÄHETTÄÄ KYSYMYKSESI
SÄHKÖPOSTITSE: HYT-TOIMISTO@HELSINKI.FI

Liity nyt. Bli medlem nu. Join us now.

<http://www.helsinki.fi/jari/hyt>

Find us on
Facebook

@HytHuart

HYT – Helsingin yliopiston tieteentekijät ry.
Forskarföreningen vid Helsingfors universitet

HUART – The Helsinki University Researchers and Teachers Association